

1. ความหมายและความสำคัญของธุรกิจท่องเที่ยวต่อระบบเศรษฐกิจของประเทศ

ปัจจุบันการเดินทางท่องเที่ยวถึงแม้ว่าจะไม่ใช่สิ่งจำเป็นพื้นฐานหรือปัจจัย 4 ของการดำเนินชีวิต แต่ก็เป็นเรื่องของการพักผ่อนหย่อนใจ เป็นนันทนาการและเป็นสิ่งที่พึงปรารถนาในการเสริมคุณภาพชีวิตให้ดีขึ้น ซึ่งในปัจจุบันนี้อุตสาหกรรมการท่องเที่ยวได้กลายมาเป็นอุตสาหกรรมที่มีความสำคัญอย่างยิ่งต่อระบบเศรษฐกิจของโลกไปแล้ว และเป็นที่ยอมรับกันว่าเกือบทุกประเทศในโลกนี้ว่าอุตสาหกรรมท่องเที่ยวได้เจริญเติบโตจนกลายเป็นสินค้าหลักในระบบการค้าระหว่างประเทศอย่างรวดเร็ว ในหลายประเทศ อุตสาหกรรมท่องเที่ยวเป็นอุตสาหกรรมที่มีความสำคัญอยู่ในระดับ 1 ถึง 3 ของ 10 อันดับแรกในอุตสาหกรรมสำคัญของประเทศนั้นๆ อีกด้วย จึงนับว่าการท่องเที่ยวเป็นอุตสาหกรรมที่สร้างรายได้อย่างมหาศาลให้แก่ประเทศและถือเป็นอุตสาหกรรมที่มีขนาดใหญ่ที่สุดในโลก

“ธุรกิจการท่องเที่ยว” ก็คือ การดำเนินกิจกรรมบริการด้านการนำเที่ยว เช่น บริการด้านการเดินทาง บริการด้านอาหารและการพักผ่อนและบริการด้านการนำเที่ยว ซึ่งดำเนินการโดยหวังผลกำไรที่ต้องอาศัยแรงงานและการลงทุนสูง โดยใช้เทคนิควิชาการเฉพาะ มีการวางแผน การจัดองค์การ และการตลาดครอบคลุมธุรกิจหลายประเภททั้งที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวโดยตรงและโดยอ้อม

หากกล่าวถึงคำว่า “การท่องเที่ยว” หลายคนอาจนึกถึงคำว่า การเดินทางไปเยี่ยมชมสถานที่ต่างๆ หรือเพื่อไปร่วมกิจกรรมบางอย่าง เช่น เยี่ยมเยือนญาติมิตร ไปประชุม หรือบางคนอาจจะนึกถึงชาวต่างประเทศ สะพายกระเป๋าอยู่กลางถนน นอนอาบแดดอยู่ริมชายหาด จะเห็นได้ว่ากิจกรรมการเดินทางนั้นมีความเกี่ยวข้องและสัมพันธ์กับชีวิตมนุษย์มาตั้งแต่สมัยโบราณ อาทิเช่น การทำสงคราม การแสวงหาสินค้า แสวงหาดินแดนใหม่หรือเพื่อนมัสการสิ่งศักดิ์สิทธิ์ ซึ่งการเดินทางบางอย่างยังคงปรากฏให้เห็นจนถึงปัจจุบัน ซึ่งจะพบว่าการท่องเที่ยวเป็นกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการเดินทาง แต่ปัญหาอยู่ที่ว่า การเดินทางไม่ใช่การท่องเที่ยวเสมอไป ดังนั้นจึงเป็นสิ่งสำคัญอย่างยิ่งที่ควรจะต้องรู้ความหมายและประเภทของการท่องเที่ยวในรูปแบบต่างๆ

ความหมายของการท่องเที่ยว

การท่องเที่ยวเป็นรูปแบบหนึ่งของกิจกรรมนันทนาการและการเดินทางนั้นไม่ใช่จะต้องเป็นการท่องเที่ยวเสมอไป “การประชุมของสหประชาชาติว่าด้วยเรื่องของการเดินทางและการท่องเที่ยวระหว่างประเทศ” ที่กรุงโรม ประเทศอิตาลี ได้ยอมรับข้อเสนอเกี่ยวกับคำจำกัดความของการท่องเที่ยวจากนักวิชาการจากจากองค์การการท่องเที่ยวระหว่างประเทศ (WTO) ว่าการเดินทางที่จัดเป็นการท่องเที่ยวต้องมีลักษณะดังนี้

1. เป็นการเดินทางจากที่อยู่อาศัยปกติไปยังที่อื่นเป็นการชั่วคราว
2. เดินทางด้วยความสมัครใจ
3. ไม่ใช่เดินทางเพื่อไปประกอบอาชีพและการหารายได้

การจำแนกประเภทของผู้มาเยือน

การจำแนกประเภทของผู้มาเยี่ยมเยือนมีการแบ่งตามช่วงเวลาที่ใช้ไปในการไปเยือนและมีการพักค้างคืน ณ สถานที่ที่ไปเยือนนั้น แบ่งออกเป็น

1. นักท่องเที่ยว (Tourist)

ที่มา : <http://siamprotuguesestudy.blogspot.com/2010/07/1.html>

นักท่องเที่ยว หมายถึง ผู้ที่มาเยือนชั่วคราว ซึ่งพักอยู่ ณ สถานที่ที่ไปเยือนอย่างน้อย 24 ชั่วโมง และมีการพักค้างคืนอย่างน้อย 1 คืน แต่ไม่เกิน 1 ปี ได้แก่

- ผู้ที่ไม่มีถิ่นพำนักอยู่ในสถานที่ที่ไปเยือน
- ผู้ที่มีสัญชาติของประเทศนั้นหรือเดิมเป็นคนในถิ่นนั้น แต่ปัจจุบันไม่ได้มีถิ่นพำนักในสถานที่ที่ไปเยือนแล้ว
- ผู้ที่เป็นลูกเรือ ซึ่งไม่มีถิ่นพำนัก ณ สถานที่ที่ไปเยือน และมีการค้างคืน ณ สถานที่ที่ไปเยือน

2. นักทัศนจร (Excursionist)

ที่มา : <http://siamprotuguesestudy.blogspot.com/2010/07/1.html>

นักทัศนจร คือ ผู้มาเยี่ยมเยือนชั่วคราว ซึ่งพักอยู่ ณ สถานที่นั้นๆ น้อยกว่า 24 ชั่วโมงและไม่ได้พักค้างคืน ได้แก่

- ผู้โดยสารเรือสำราญหรือเรือเดินสมุทร ซึ่งมาแวะพักชั่วคราว ไม่พักค้างคืน
- ผู้ที่มาเยือนและจากสถานที่นั้นๆ ภายในวันเดียว (same-day visitor)
- ลูกเรือ ที่ไม่ได้มีถิ่นที่อยู่อาศัย ณ สถานที่นั้นๆ และแวะพักเพียงชั่วคราวไม่เกิน 24 ชั่วโมง แบ่งออกเป็น
  1. ผู้มาเยือนขาเข้า (inbound visitor) คือ ผู้ที่มีถิ่นพำนักในต่างประเทศและเดินทางมาท่องเที่ยวในประเทศไทยอีกครั้งหนึ่ง
  2. ผู้มาเยือนขาออก (outbound visitor) คือ ผู้ที่มีถิ่นพำนักอยู่ในประเทศหนึ่งและเดินทางไปท่องเที่ยวที่ต่างประเทศ
  3. ผู้มาเยือนภายในประเทศ (domestic visitor) คือ ผู้ที่เดินทางท่องเที่ยวภายในประเทศที่ตนมีถิ่นพำนักอยู่ ซึ่งในปัจจุบันอาจเรียกทั้ง inbound visitor และ domestic visitor ว่าผู้มาเยือนในประเทศ internal visitor ก็ได้ เนื่องจากปัจจุบันมีการเรียกรวมๆ เพื่อให้เข้าใจง่าย

อุตสาหกรรมการท่องเที่ยว

อุตสาหกรรม หมายถึง การประกอบกิจกรรมด้วยการนำปัจจัยการผลิตต่าง ๆ ได้แก่ เงินทุน แรงงาน วัสดุอุปกรณ์ เครื่องมือ เครื่องจักรและการจัดการมารวมกันเพื่อผลิตสินค้าและบริการอย่างใดอย่างหนึ่งที่มีคุณค่าต่อมนุษย์

อุตสาหกรรมการท่องเที่ยว หมายถึง การประกอบกิจกรรมด้วยการนำปัจจัยการผลิตต่างๆ มาผลิตบริการอย่างใดอย่างหนึ่งด้านการท่องเที่ยว ที่ก่อให้เกิดความสะดวกสบายหรือความพึงพอใจและขายบริการด้านการท่องเที่ยวนั้นให้แก่ผู้เยี่ยมชม

สินค้าของอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว

สำหรับสินค้าและผลิตภัณฑ์ของอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวจะมีความแตกต่างกับอุตสาหกรรมอื่นๆ ซึ่งสามารถจำแนกได้ดังนี้

1. เป็นสินค้าที่จับต้องไม่ได้ (Intangible Goods) สินค้าของอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวคือการให้ “บริการ” ผู้บริโภคหรือผู้มาเยี่ยมชมไม่สามารถจับต้องหรือสัมผัสได้ ผู้มาเยี่ยมชมเพียงแต่ได้รับความพึงพอใจจากสิ่งที่เห็นหรือสิ่งที่ได้รับเท่านั้น เนื่องจากสินค้าสำหรับการท่องเที่ยวเป็นการบริการเพื่อให้เกิดความพอใจต่อลูกค้าดังนั้นบุคลากรที่ทำงานในภาคอุตสาหกรรมท่องเที่ยวจึงมีความสำคัญอย่างมาก
2. เป็นสินค้าที่ไม่มีการเคลื่อนที่ไปหาผู้บริโภค ผู้บริโภคต้องเดินทางไปซื้อสินค้าและบริการ ณ สถานที่ผลิตนั่นเอง ซึ่งหมายถึงสถานที่ที่มีทรัพยากรการท่องเที่ยวต่างๆ
3. เป็นสินค้าที่ไม่สูญสลาย เป็นสินค้าและบริการที่สามารถนำกลับมาใช้ได้อีกหลายครั้ง ซึ่งในบางครั้งต้องดูแลรักษาและบำรุงให้คงอยู่ในสภาพที่ดีและเสียหายน้อยที่สุด รวมถึงจะต้องมีความพร้อมในการใช้งานอยู่ตลอดเวลา
4. เป็นสินค้าที่เปลี่ยนหรือไม่เปลี่ยนกรรมสิทธิ์ก็ได้ เนื่องจากสินค้าในอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวมีหลากหลายรูปแบบมีทั้งที่เมื่อผู้เยี่ยมชมได้ซื้อสินค้าแล้วสินค้าบางประเภทมีการเปลี่ยนแปลงกรรมสิทธิ์ อาทิ อาหาร ของที่ระลึก เป็นต้น แต่บางประเภทเพียงแค่ได้สิทธิ์ในการใช้ หรือชม อาทิ การจ่ายค่าห้องโรงแรม ไม่ใช่การได้เป็นเจ้าของห้อง เพียงแต่ได้สิทธิ์ในการเข้าพักตามระยะเวลาที่ตกลง เมื่อเข้ามาที่น้ำตก ทะเล ภูเขา ผู้เยี่ยมชมไม่ได้เป็นเจ้าของน้ำตก ทะเล ภูเขา เพียงแต่ได้เข้ามาเยี่ยมชมชมความงดงามเท่านั้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งสินค้าประเภท “บริการ” อาทิ รอยยิ้ม ความช่วยเหลือ การดูแล ผู้เยี่ยมชมเพียงแต่ได้รับ “บริการ” เหล่านั้นในระยะเวลาใดเวลาหนึ่ง ไม่ได้เป็นเจ้าของ

ความสำคัญของอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว

กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา อธิบายว่าการท่องเที่ยวเป็นอุตสาหกรรมที่ประกอบด้วยธุรกิจหลายประเภท ทั้งที่เกี่ยวข้องโดยตรง ได้แก่ ด้านการขนส่ง ที่พัก อาหารและธุรกิจนำเที่ยว ซึ่งผลผลิตหลักที่นักท่องเที่ยวซื้อโดยตรงคือบริการ กับที่เกี่ยวข้องทางอ้อม ได้แก่ การผลิตสินค้า เป็นต้น รวมเป็นการซื้อสินค้าและการบริการ และสำหรับกลุ่มนักท่องเที่ยวต่างประเทศถือเป็นการส่งสินค้าออก อุตสาหกรรมท่องเที่ยวจึงเป็นแหล่งที่มาของเงินตราต่างประเทศที่สำคัญ ทั้งการลงทุนในอุตสาหกรรมท่องเที่ยว นอกจากผลประโยชน์จะตกอยู่ภายในประเทศ ยังช่วยสร้างงานอาชีพ เกิดการหมุนเวียนทางเศรษฐกิจ ขณะที่ด้านสังคม การท่องเที่ยวเป็นการพักผ่อนที่ช่วยลดความตึงเครียด พร้อมสร้างความเข้าใจอันดีระหว่างผู้มาเยือนและเจ้าของท้องถิ่น

สรุปบทบาทการท่องเที่ยว ด้านเศรษฐกิจ สังคม และการเมือง

1. ทางเศรษฐกิจ

ที่มา: <http://www.thansettakij.com/content/250822>

- เป็นแหล่งที่มาของเงินตราต่างประเทศ
- ช่วยลดปัญหาการขาดดุลการชำระเงินระหว่างประเทศ
- ช่วยสร้างอาชีพและการจ้างงาน
- ช่วยให้เกิดการกระจายรายได้
- ช่วยกระตุ้นให้เกิดการผลิตทางเศรษฐกิจ

2. ทางสังคมและวัฒนธรรม

ที่มา: <https://www.pexels.com>

- ช่วยยกมาตรฐานการครองชีพของคนในท้องถิ่น
- ช่วยสร้างสรรค์ความเจริญให้แก่สังคม
- ช่วยอนุรักษ์และฟื้นฟูศิลปวัฒนธรรมและสิ่งแวดล้อม
- ช่วยก่อให้เกิดประโยชน์ทางการศึกษา
- ช่วยลดปัญหาความแออัดในเมืองหลวง
- ช่วยให้เกิดการนำทรัพยากรที่ไร้ค่าในท้องถิ่นมาสร้างมูลค่า

3. ทางด้านการเมือง

ที่มา: <https://www.pexels.com>

- ช่วยสร้างสันติภาพและความสามัคคี
- ช่วยส่งเสริมความมั่นคงและภาพลักษณ์ที่ดีให้แก่ประเทศ

แหล่งข้อมูล :

การท่องเที่ยวคือ. [สืบค้นออนไลน์] เข้าถึงจาก: <https://tourismatbuu.wordpress.com/>

ความสำคัญของธุรกิจท่องเที่ยว. วันที่ 12 สิงหาคม พ.ศ. 2551 ปีที่ 18 ฉบับที่ 6466ข่าวสดรายวัน.

[สืบค้นออนไลน์] เข้าถึงจาก: http://daily.khaosod.co.th/view_news.php?newsid=TURONWizVXdNakV5TURnMU1RPT0=&sectionid=Y25Wd1lXbHRiMU&day=TWpBd09DMHdPQzB4TWc9PQ==

ความหมายและความสำคัญของการท่องเที่ยว. [สืบค้นออนไลน์]

เข้าถึงจาก : <http://siamprotuguesestudy.blogspot.com/2010/07/1.html>